

NÉMET FERENC: KÖZÖS A CÉL, A REND FENNTARTÁSA

Biztonságunkért mindannyian

A magánbiztonsági szakmában közel százezer ember dolgozik, ez nagyobb létszámú élőrő, mint a rendőrség és a honvédség együttes létszáma. Kézenfekvő lenne ezt a kapacitást megfelelő jogosítványokkal használni, jogszabály alapján, kiegészítő jelleggel bevonni a rendészeti feladatok ellátásába, hasonlóan Ausztriához, ahol szükség esetén időlegesen hatósági jogkörök is átadhatók – mondta a Demokratának Német Ferenc, a Személy-, Vagyonyvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara elnöke.

– A párizsi terrortámadások rávilágítottak Európa védtelenségére, a biztonság jelentőségére. Milyen tanulságokkal szolgálnak a merényletek?

– Szomorú, hogy mindig valamilyen tragikus esemény nyomán mozdulnak meg a törvényhozók, de a társadalmi igény ki fogja kényszeríteni a változtatásokat. Így történt a londoni és madridi robbantások nyomán Angliában és Spanyolországban is, ahol a szórakozóhelyeken, egyéb nyilvános rendezvényeken, mondhatni, első vonalban szolgálatot teljesítő biztonsági őrök tulajdonképpen a rendvédelmi szervek füle és szeme. A biztonság lehetőség szerinti garantálása minősített időszakban ugyanis jelentős humánerőforrást igényel. A véres párizsi merényletsorozat még több áldozatot követelt volna, ha a Stade de France-ban játszott Franciaország–Németország barátságos meccs egyik biztonsági óra nem veszi észre a robbanóóvval a stadionba bejutni akaró terroristát. Képzeljük el, ha a merénylő a nyolcvan ezres tömegben robbant: a pánikban menekülő, egymást letaposó tömeg fejvesztett menekülése még több áldozattal járt volna, mint maga a detonáció. Ami a francia fővárosban történt, így is borzalmas, de még szörnyűbb is lehetett volna, ha a civil biztonsági őr nem műveli magas színvonalon a hivatását, több ezer ember életét megmentve. Ennek a szférának hatalmas tapasztalata van az ilyen események kezelésében, ezt a tudást hasznosítani kell. Ennek érdekében folyamatosan egyeztetünk az illetékesekkel a szükségesnek látszó jogszabály-módosításokról.

– **Min kellene változtatni?**

– Jelenleg középfokú végzettséggel, 320-340 órás OKJ-s képzést követő vizsgával, erkölcsi bizonyítvánnyal lehet biztonsági őrként elhelyezkedni. De ez a

T. Szántó György

szakma számos különböző szakterületet ölel fel, nemcsak a szórakozóhelyeken történő portázást, hanem a legkülönbözőbb rendezvényeken kell tudni tíz- vagy száz ezreket kezelni, adott esetben egy pénzügyi szolgálatot teljesíteni. Ehhez speciális ismeret, hatósági képzés kell.

– **A biztonsági őröknek is szakosodniuk kell?**

– Így van, az elnagyolt, általános képzéstől a specializáció felé kell elmozdulni, és a tudást folyamatosan frissíteni kell, hiszen a tilosban járók nagyon találékonyak, újabb és újabb elkövetői magatartások jelennek meg. Ezekből naprakésznek kell lenni. Sajnos a biztonsági őrök rendkívül túlterheltek, havonta 300 órát dolgoznak, így az önképzésre, az önfejlesztésre nemigen tudnak időt, energiát fordítani.

Ezért jogszabályban kell őket erre kötelezni, ami ugyan drasztikusan hangzik, de ez elengedhetetlen ahhoz, hogy a biztonsági őrök magas fokon végezzék a munkájukat. Aki mások javaiért, életéért felelős, akinek fegyver van a kezében, az csakis naprakész tudással tud hatékonyan cselekedni. Ezért a jelenlegi széttagolt képzési rendszert szeretnénk egységes mederbe terelni az említett OKJ-s oktatástól a testőrködéshöz vagy a tömegrendezvényeken való tevékenységhez szükséges plusztudástól a felsőfokú szakirányú képzésig, amit például a tűzvédelmi, munkaügyi és egyéb ismeretekkel is rendelkező biztonságszervezőknek kötelező elvégezniük. Örömmel mondhatom, hogy a Nemzeti Közszerkezleti Egyetem Rendészettudományi Karán immár önkormányzati és magánbiztonsági tanszék is működik. Ez

óriási eredmény, azt jelzi, hogy a kormány felismerte ennek szükségességét.

– **Közelednek egymáshoz a civil biztonsági szakma képviselői és a hivatásos rendvédelmi szervek?**

– A mindennapi munkában eddig is egymásra voltak utalva a rendőrök, a polgárőrök és a biztonsági őrök. Számos tömegrendezvényen példás az együttműködés, felső szinteken is deklaráltuk a kooperáció elmélyítésének szándékát. Ugyanakkor időnként lelassul, akadozik az információáramlás. Ennek feloldásán intenzíven dolgozunk, minden érintett szereplővel folyamatosan tárgyalunk. Közös a cél, a rend fenntartása, a biztonság garantálása. De a bűnüldözésben is nagy segítséget nyújthatnak a biztonsági őrök, akik az éjszakában dolgozva gyakran csípnek el információkat kábítószerről, lopott holmik kereskedelméről, egyéb csibészégekről.

– **Konkrétan miben lehetne együttműködni?**

– Terrorfenyegetettség idején szakmai szükség és társadalmi igény is a rendvédelmi szervek maximális létszámú szolgálata. Belgiumban és Franciaországban csendőrök, rendőrök, katonák járőröznek a közterületeken, ami jó, de idővel belefásulnak, és máshonnan vonják el őket. A biztonságunkat nem áldozhatjuk fel a korlátlan szabadság oltárán, de az alapvető szabadságjogok militarista korlátozása sem vonzó alternatíva. A rendfenntartásban jelentős szerepük lehetne a biztonsági őröknek. Nem nekünk kell feltalálni a csőben a lyukat, Európában ezt már több helyen alkalmazzák, Ausztriában például a rendészeti feladatok ellátásába jogszabály alapján bevonható a civil biztonsági szféra, melynek szükség esetén időlegesen hatósági jogosítványok is átadhatók. A Magyarország déli határát védő műszaki zár mentén állandóan járőröznek a határőrizeti szervek, akiket cseh, lengyel, szlovák rendőrök is segítenek. A magam részéről nem látom akadályát, hogy ebbe a munkába szerződéses jogviszonnyal biztonsági őröket is bevonjanak. A magánbiztonsági szakmában közel százezer ember dolgozik, ez nagyobb létszámú élőerő, mint a rendőrség és a honvédség együttes létszáma. Kézenfekvő lenne ezt a kapacitást megfelelő jogosítványokkal használni, ahogy például árvíz vagy egyéb katasztrófa helyzet esetén a civil lakosság, illetve annak eszközállománya is mozgósítható. Ez praktikus és költséghatékony is. Emellett számos kritikus infrastruktúra van, melynek védelmében

szintén hatékonyan működhetne együtt a magánbiztonsági szakma a rendvédelmi szervekkel: közintézmények, távközlés és infokommunikáció, készpénzlogisztika, közellátás, energetika és így tovább. Egy jóléti társadalomban pusztán az élelmisszer-ellátás megzavarásával napok alatt hatalmas káoszt lehet teremteni. Mindezek biztonságos működtetésében szintén részt tudnának vállalni a biztonsági őrök.

– **Nem kockázatos krízishelyzetben képzett, de mégiscsak civil őröket bevetni?**

– Nem, ha a rendszer minden szereplője tisztában van a szerepével. A párizsi

„Ami a francia fővárosban történt, így is borzalmas, de még szörnyűbb is lehetett volna, ha a civil biztonsági őr nem műveli magas színvonalon a hivatását, több ezer ember életét megmentve”

tragédiában az is közrejátszott, hogy a rendőrség majd' két óra alatt ért oda a Bataclan klubba. Gőzerővel dolgozunk azon, hogy bármilyen minősített helyzetben a lehető legrövidebb idő alatt eljusson az információ a rendvédelmi szervekhez. Egy bevásárlóközpontban, moziban vagy más, tömegek által látogatott helyen a kamerarendszeren keresztül figyelő diszpécser szolgálat jelzése nyomán könnyen megfog például egy zsebtolvajt a szolgálatot teljesítő őr. De fegyveres támadás, terrorcselekmény esetén szükség van a fegyveres rendvédelmi szervek beavatkozására, és ilyenkor az időtényező döntő. Öt-tíz perces idővesztés is végzetes lehet. A bankok kameráinak felvételei már átfűzhetők a rendőrség ügyeleti központjába, ezt a megoldást lehet például fejleszteni. Ebben az államnak is van teendője. A civil biztonsági szféra az információk eljutását tudja felgyorsítani, emellett a terpen szerzett tapasztalataink átadásával segíteni tudjuk a rendőrség, illetve a rendezvényszervezők munkáját.

– **Hogyan?**

– Nemrég összeállítottunk egy szaknyelvet labdarúgó-mérkőzések bizto-

sításáról, ebben a bevált tapasztalatok alapján részletesen leírtuk, hogyan kell a rendező egyesület kérése esetén szakszerűen beléptetni, csomagot, ruházatot átvizsgálni. Ezt sokan hajlamosak végzárásnak venni, de visszautalok Párizsra, ahol pontosan az a visszaellenőrzéssel sikerült kiszűrni a robbanóövet. Persze ez a megrendelőnek pénzbe kerül, és ha spórolni akar a biztonságon, az veszélyes helyzeteket eredményezhet. Ezért azt is szeretnénk elérni, hogy ezen ne takarékoskodhasson senki kiemelt biztonsági kockázatú rendezvények esetén. Emellett javasoljuk, hogy a klubokban, a szórakozóhelyeken, de akár az áruházakban is legyenek olyan beléptetőpontok, amelyeken fegyveres támadók sem juthatnak át egyetlen lendületből. Ellenőrzött menükülő útvonalakra is szükség van, szomorú aktualitást ad ennek a bukaresti Colectiv klubban október végén történt tűztragédia. A 2011-es West Balkán-tragédia során három fiatal lány életébe került az ott lévő személyzet hozzá nem értése, mivel egyszerűen nem tudták kinyitni a menekülőajtót. Pedig csak egy kart kellett volna elbillenteni... Ezeket a feladatokat a magánbiztonsági állomány eredményesen láthatja el. Továbbá fontos lenne, hogy minden önkormányzatnál legyen egy szakképzett biztonsági referens, aki átlátja, hogy mi a dolga a polgárőrségnek, a közterület-felügyeletnek, a biztonsági cégeknek, a rendőrségnek, és szükség esetén képes koordinálni az együttműködést. Jó hír, hogy ma már a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen képeznek ilyen szakembereket.

– **Mit tehetnek biztonságuk érdekében a nem szakmabeli polgárok?**

– Kövessük a híreket, ne féljünk, de járjunk nyitott szemmel, és ne legyünk restek jelezni a 112-es számon, ha gyanús eseményt, személyt látunk. Magyarországon a kommunizmus nyomán sokan hajlamosak ezt valamiféle ügynökösködésnek tekinteni, holott felelősségteljes állampolgári magatartásról van szó. Ausztriában néhány évvel ezelőtt egy kis faluban egy időse néni arra lett figyelmes, hogy egy ismeretlen alak ácsorog a posta előtt. Jelezte a rendőrségnek, mert azt hitte, ki akarja rabolni a postát. Az ugyan nem derült ki, hogy mit akart, de egy régóta inaktív terrorszervezet körözött tagja volt az illető. Tehát figyelni kell, és jelezni, ha gyanús látunk: elhagyott csomagot, autót és így tovább. Ez nagy segítség a hivatásos rendvédelmi szerveknek.

Ágoston Balázs